

Sokolí populace z Budějovic se usadila na Tábořsku

Silná generace chráněného sokola stěhovavého, pocházející z hnízdní budky na komíně ZEVO Vráto v Českých Budějovicích, se už vedle Brna posunula také do Plané nad Lužnicí na Tábořsku.

Potvrdily to snímky z fotopasti, pravidelně vyhodnocované ornitologem Václavem Beranem ze sdružení ALKA Wildlife. Ten ji umístil v květnu při kroužkování mláďat před sokolí budku na komíně plánské teplárny C-energy. Při podzimním čištění budky byla data stažena a přinesla dobré zprávy.

„Vyplatilo se ji tam instalovat. Samice je neznačená, u samce se podařilo odečíst znaky na kroužku AOH. Víme tedy, že se vylíhl v roce 2022 na teplotenském komínu v Novém Vráte v Budějovicích. Doufáme, že v Plané budou sokoli hnízdit i v dalších letech,“ uvedl Václav Beran.

V hnízdní budce na komíně ZEVO Vráto od roku 2019 sokoli už vyvedli postupně 26 mláďat. V jižních Čechách jde mimo Šumavu o nejvýznamnější lokalitu odchovu sokolů stěhovaných.

„Potvrzuje se, že energetické areály s vysokými komíny, kam jsme instalovali hnízdní budky, sokolí páry rádi vyhledávají. Paradoxně, protože do té doby byla jejich hnízdiště hlavně na skalách. Tam je ale mnohde ruší nadměrná návštěvnost lidí,“ dodal ornitolog.

V roce 2019 šlo o mimořádnou událost, neboť podle ornitologa Berana se s výjimkou Šumavy do té doby žádná prokázaná sokolí hnízdění v jižních Čechách v literatuře neobjevovala. A to ornitologické záznamy sahají až do 19. století.

„Zřejmě jsme pomohli přepsat historii českobudějovických sokolů. Zvláště, když populace našich odrostlých jedinců sídlí v celém regionu. Ochrana životního prostředí patří dlouhodobě mezi naše priority a sokolí projekt se stal symbolem našich ekologizačních aktivit,“ říká Tomáš Kollarczyk, místopředseda představenstva městské firmy.

Teplárna se do projektu sdružení ALKA Wildlife, který přispívá k záchraně

ohrožených dravců, zapojila v prosinci 2016, kdy byla na ochozu komínu ve výšce 120 metrů umístěna speciální hliníková budka. V červnu 2017 se v ní objevila první sokolí samice a další podzim opět. Sokolí pár se ale vytvořil až v roce 2019, zahnízdil a od té doby se sem každoročně vrací.

Domovským místem se tak stal nejvyšší komín v jižních Čechách měřící 160 metrů. V budoucnu bude součástí moderního zařízení na energetické využívání odpadu ZEVO.

Projekt Geomed existuje už dvacet let

Letos to bude už dvacet let od vzniku projektu GEOMED, který se věnuje geologicky a geograficky podmíněné léčivé síle přírody. A tedy také kvalitě ovzduší v jižních Čechách.

Tehdy v roce 2006 vznikl i díky podpoře a důvěře tehdejšího jihočeského hejtmana Jana Zahradníka a získal podporu nejen lékařů, ale také firem, které se dlouhodobě snaží přispět ke zdravějšímu životnímu prostředí. A Teplárna České Budějovice je jednou z nich.

„Nejenže cíleně eliminujeme negativní dopady naší činnosti na okolí, ale postupně snižujeme spotřebu fosilních paliv a modernizujeme technologie. Sdílení energetické infrastruktury v rámci města a efektivní provoz soustavy zásobování teplem patří k nejekologičtějším způsobům vytápění,“ poznamenává předseda představenstva Václav Král.

Každoroční zvyšování počtu odběrných míst je také důkazem ekonomické výhodnosti. Lidé tak mohou využívat komfort této služby za dobré ceny a žít přitom v čistém ovzduší a krajině. Městská teplárna proto také podporuje veřejné akce a různé aktivity motivující k pobytu v přírodě, která léčí.

Průvodce zve i do Děkanského lesa

Například vloni byla její dceřiná společnost ZEVO Vráto partnerem turistického průvodce *Na kole i pěšky jihozápadními Čechami*, který nabízí i mobilní aplikace ke stažení. Jeho součástí je rovněž nenáročná pětakilometrová Léčivá lesní stezka Děkanským lesem Mrhal - Lustenek v katastru Rudolfova nedaleko Českých Budějovic.

Trasa je pozoruhodná i tím, že úsek Lustenek-Mrhal vede přes Děkanský les, který je podle údajů Společnosti klinické farmakologie České lékařské společnosti J. E. Purkyně zdrojem zdraví prospěšných balsamických silic a terpenů. Ty návštěvníci lokality přirozeně inhalují a prospívají tak svému zdraví.

„Tyto látky prokazatelně pozitivně ovlivňují dýchací systém a mají antialergický, dezinfekční a dýchání usnadňující účinek,“ říká lékař Petr Petr, spoluzakladatel výzkumného projektu GEOMED. To je možné právě díky čistému ovzduší krajské metropole a zastoupení jehličnatých dřevin, zvláště borovic, smrků, modřínů a jedlí. Léčivá síla jihočeské přírody je tedy doslova za humny Českých Budějovic.

Semináře na VŠTE

Poslední z loňských seminářů projektu GEOMED se v prosinci konal na Vysoké škole technické a ekonomické v Českých Budějovicích. Jeho účastníci opět diskutovali o tom, jak krajina a životní prostředí působí na člověka. Právě jižní Čechy představují skutečnou oázu i zdroj zdraví. Jak organizátoři projektu GEOMED zdůrazňují, jejich úkolem je odpovědět na otázky, které vznikají v souvislosti s udržení kvality životního prostředí, s osvětou veřejnosti a rozvojem ekologické dopravy do přírody.

PF 2026

Přejeme Vám nový rok plný energie.

Šrámkovka se připojila k městské teplárně

V českobudějovické ulici Fráni Šrámka stojí nový šestipatrový bytový dům s dvaceti byty. Vyrostl v proluce v části mezi křižovatkami s ulicemi Lipenská a J. Plachty.

Rodinné bydlení v něm zpříjemní zelený vnitroblok, kterému bude dominovat vzrostlý platan. Volba na něj padla záměrně, je krásný v každém ročním období.

Ke komfortu obyvatel rezidence přispěje i sdílené vytápění z městské teplárny, která sem od začátku října dodává teplo a teplou vodu. Děje se tak přes čtyřtrubkové teplovodní napojení z výměňkové stanice Šrámkova v sousedství. Stavba přípojky tedy byla technicky i ekonomicky velmi efektivní. Měří jen 15 metrů.

„Pro nás to byla jasná volba,“ říká Václav Kapr, jednatel společnosti JV BYTY. Roční odběr bude zhruba 670 GJ.

Teplárna se o servis svých zařízení stará v nepřetržitém režimu. Náklady na pravidelnou údržbu, kontrolu a revize tak zákazník ušetří. *„Je to trend, který volí většina developerů, kteří se na nás obracejí se žádostí o napojení. Lidé si tak užívají tepelnou pohodu a my se staráme o řadu služeb,“* říká Eva Pelikánová, vedoucí obchodního oddělení teplárny.

Do detailů promyšlené byty jsou vybavené zařízením z kvalitních materiálů a moderní technologií. Podlahové vytápění, dřevěné podlahy z masivu, francouzská okna, hliníkové HS portály nebo pohled z každého balkónu do zeleně vnitrobloku. Společné prostory a chodby domu prosvětlují a větrají světlíky. *„S uznávaným*

architektem, Jaromírem Kročákem jsme chtěli vybudovat doslova rodinnou rezidenci, aby splnila očekávání i těch nejnáročnějších klientů. A to se nám, věřím, podařilo. Jsou to byty, v nichž bychom sami chtěli bydlet,” říká Václav Kapr.

Jeho společnost má ve městě za sebou už dva podobné projekty. O tom třetím, který opět realizoval se společníkem Miroslavem Hodinou, říká, že na tomto místě historicky stál průmyslový areál. Když se dozvěděli, že je na prodej, koupili ho a dali mu nový život. Když loni v únoru začali stavět, do půl roku měli prodáno 60 procent bytů. Je to prostě atraktivní lokalita.

Článek vyšel v Teplárenském zpravodaji č. 53: <https://www.teplarna-cb.cz/projekt/teplarensky-zpravodaj-cislo-53/>

Teplárna podpořila nadané studenty

Také díky finanční podpoře českobudějovické teplárny mohla Nadace města České Budějovice pro podporu vzdělávání a vědy rozdělit mezi dvanáct talentovaných žáků z místní Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické, Gymnázia J.V. Jirsíka a Konzervatoře formou stipendií 470 tisíc korun.

„Vzdělání mladých lidí, a zvláště pak to technické, podporujeme dlouhodobě. Věříme, že to je jedna z cest, jak pomoci rozvoji regionu, zdejší energetiky či průmyslu. Bez dětí a odborně vzdělaných studentů bychom neměli žádnou budoucnost,” říká Václav Král, předseda představenstva Teplárny České Budějovice. Slavnostnímu předávání stipendií v historické radnici byl také přítomen.

Nadace studenty podporuje už plných 27 let. Jak uvedla Dagmar Škodová Parmová, předsedkyně její správní rady a primátorka města, trochu se jim tak

usnadní a zpříjemní studentský život. „Všem jsem za jejich pečlivost a mimořádné výsledky ráda pogratulovala,” dodala.

Památku roku vytápí teplárna

Ta zpráva musela potěšit každého Budějčáka. Památkou roku 2024 vyhlásilo letos Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska zrekonstruovanou budovu nádraží v Českých Budějovicích. Mimořádně zdařilý projekt Správy železnic si mohli lidé prohlédnout při komentované prohlídce v rámci říjnových Dnů architektury.

Hned první zastávkou se stalo rozlehlé podzemí budovy, tvořící energetické srdce objektu. Sem také už od roku 1950 proudí tepelná energie z městské teplárny, která budovu s příjezdovou a odjezdovou halou vytápí. Je zde trochu těsno, stropy jsou nižší než obvykle, všude plno tepelně zaizolovaných trubek a rour. Ale čisto jako v obýváku.

Ale nebylo tomu tak vždy. Právě tady byla Achillova pata celé náročné stavby. Řadu let bylo podzemí zaplavené vodou. Ta sem tekla z prvního nástupiště. Podle toho to tady i vypadalo.

„Když jsme sem přišli poprvé, vody bylo po kolena. Po odčerpání se podzemí téměř dva roky vysoušelo a sanovalo. Byla to práce, co není vidět, ale bez níž by celá rekonstrukce ztrácela smysl,” říká jeden z průvodců. Podle něho to byl i hlavní důvod, proč se stavba prodloužila a prodražila.

Součástí projektu musela být i přeložka teplotárenských rozvodů, které vedly skrz podzemí původní budovy a z dnešního pohledu to už nebylo vyhovující. Nové rozvody tedy vedou mimo budovu, aby odpovídaly dnešním standardům. Ročně jimi proudí zhruba 1600 GJ tepelné energie.

Celý článek vyšel v Teplárenském zpravodaji č. 53: <https://www.teplarna-cb.cz/projekt/teplarensky-zpravodaj-cislo-53/>

Cena tepla se v Českých Budějovicích nemění. Je stabilní a předvídatelná nejen díky novým zdrojům

Cena tepla se příští rok v Českých Budějovicích nezmění. Přes 30 600 domácností, napojených na systém centrálního zásobování tepelnou energií od městské teplárny, tak od 1. ledna 2026 zaplatí za gigajoule tepelné energie 915 Kč včetně DPH. Tedy stejně jako v roce 2025.

„Udržitelná a stabilní cena je zajištěna díky nové skladbě výrobních zdrojů, umožňujících využívání více druhů paliv,“ vysvětluje Tomáš Kollarczyk, místopředseda představenstva Teplárny České Budějovice.

A zdůrazňuje, že horkovodní napáječ z Temelína dodává bezemisní teplo spolehlivě a jeho cena je zcela nezávislá na emisních povolenkách. Stejně je na tom i letos zprovozněný retrofit kotle K12 v areálu teplárny Novohradská, který využívá lokální obnovitelné palivo v podobě biomasy.

„Emisní povolenky obchodované na burzách mají nepředvídatelnou cenu a jsou dlouhodobě velmi negativním vstupem pro každou energetickou společnost našeho typu, protože její cenové výkyvy významně zatěžují nákladovou stranu. Proto se jejich spotřebu snažíme snížit na minimum omezením objemu spalovaného uhlí. Jeho ukončení pak plánujeme se spuštěním ZEVO Vrátů na přelomu let 2028 a 2029,“ uvedl Tomáš Kollarczyk.

Současně připomíná i další investice teplárny do modernizace rozvodné sítě a napojování nových rozvojových lokalit jihočeského krajského města. Díky nim se délka horkovodů více než zdvojnásobila. Připojování nových odběratelů zvyšuje

efektivitu sítě CZT a celkový užitek této lokální komunitní energetiky roste. To vše pak zvyšuje zájem o tento druh vytápění.

Biomasa místo uhlí. Realizace druhé etapy dekarbonizace českobudějovické teplárny skončila.

Nový kotel na biomasu v Českých Budějovicích má za sebou úspěšné provozní zkoušky a v aktuální topné sezoně jede naplno.

Jde pravděpodobně o první zprovozněný kotel této velikosti na biomasu vybavený např. technologií SCR pro DeNOx, tedy selektivní katalytickou redukcí NOx.

Tento fluidní kotel je pětitaňový, jednobubnový, s přirozenou cirkulací, s výkonem 42,3 MWt (55 t/h výstupní páry), teplota přehřátí výstupní páry je 535 °C, tlak výstupní páry 9,42 MPa(g). Hodinová spotřeba dřevní štěrky při jmenovitém výkonu kotle a při průměrné výhřevnosti paliva 10 MJ/kg je cca 17,3 t.

Součástí investice je i moderní uzavřený sklad, podtlakový, s vlastním čištěním odsávané vzdušiny, který pojme palivo až na tři dny provozu výroby.

Investice razantně sníží objem spalovaného uhlí při plnění přísných ekologických limitů.

První etapou dekarbonizace byl horkovod z Jaderné elektrárny Temelín, zprovozněný v roce 2023, a třetí etapou bude vybudování zařízení na využívání komunálního odpadu ZEVO Vráto, které se připravuje v areálu dosluhující uhelné výtopny v Novém Vrátě.

Časosběr z výstavby je na teplárenském facebooku:

<https://www.facebook.com/teplarna/videos/2311304999323458>

Teplárna patří i letos k partnerům českobudějovického adventu

Slavnostní otevření adventního městečka spolu s odhalením Popelky proběhlo dnes za účasti Dagmar Škodové Parmové, primátorky města České Budějovice.

Z kmene loňského vánočního stromu, který nesl titul Nejkrásnější vánoční strom ČR 2024, vytvořil řezbář Jiří Nekola novou sochu Popelky. Strom, který nás provázel minulý advent, se tak vrací v podobě díla plného citu, řemesla a české tradice.

Popelka stojí přímo u letošního vánočního stromu a stává se jedním z hlavních prvků letošního adventního městečka. Hrdým partnerem Popelky je městská teplárna, která projekt podpořila a stala se tak opět součástí českobudějovického adventu.

Video ze zahájení je na facebooku:

<https://www.facebook.com/reel/831687566400869>

Teplárna České Budějovice dnes vydala svůj 53. zpravodaj

Dnes vyšlo podzimní číslo Teplárenského zpravodaje, které přináší nejen informace o dění v městské teplárně. Titulní stranu zdobí krásná fotografie zrekonstruovaného českobudějovického nádraží od Petra Zikmunda. Objekt se stal památkou roku a proto mu věnujeme prostor hned v úvodu. A věříme, že zaujmou i další témata. 🥰

V čísle dále nechybí nové investice, zahájení topné sezóny nebo ohlédnutí za festivalem Maker Faire na výstavišti.

Celé vydání čtenáři naleznou zde na našem webu:

<https://www.teplarna-cb.cz/projekt/teplarensky-zpravodaj-cislo-53/>